

Výzvou za slovenskú pôdu

Polnohospodárom a potravinárom reálne dochádza trpezlivosť. Roky volajú po zmene smerovania slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva tak, aby mali vytvorené podmienky na produkciu potravín porovnateľné s okolitými krajinami. Pokiaľ sa však nezačne pracovať na reálnej zmene smerovania slovenského agropotravinárstva, výrobcovia potravín vymenia sady, polia a vinice za ulice a diaľnice.

Takmer 700 významných slovenských poľnohospodárskych podnikov sa podpísalo pod Výzvu za slovenskú pôdu, ktorú počas leta pripravila Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora /SPPK/. 687 signatárov v nej upozorňuje politikov na svoj zásadný nesúhlas so spôsobom zmeny nájmu za poľnohospodársku pôdu a určením jeho výšky.

Nové pravidlá pre poľnohospodárov pripravil Slovenský pozemkový fond /SPF/. SPPK však s nimi zásadne nesúhlasí. Fond pod hrozbou vypovedania nájomných zmlúv totiž žiada poľnohospodárov, aby podpísali nové dodatky už existujúcich zmlúv a tým akceptovali výpočet nájomného za pozemky v správe SPF nie podľa bonity pôdy /doterajší spôsob výpočtu nájomného/, ale podľa tzv. obvyklej výšky nájmu. **Zmenené pravidlá výpočtu nájomného a postup zo strany SPF v polovici hospodárskeho roka s ultimátom vypovedania zmluvy je neférový a neetický aj vzhľadom na aktuálnu spoločenskú a ekonomickú situáciu. Môže mať za následok vznik hospodárskych škôd a tým aj utlmenie produkcie poľnohospodárskych plodín.**

„Väčšina z nás nové zmluvy podpísala. Vráťane mňa a firmy, ktorú riadim. Nemali sme totiž na výber. Mali sme dva týždne na to, aby sme sa rozhodli, či dodatky podpíšeme alebo nie. V prípade odmietnutia bolo jasne a zrozumiteľne napísané, že sa naše zmluvy s fondom od 1. januára 2021 skončia. Mohol by som teraz popísať stovky prípadov, kedy sa nám ozvali vystrašení a rozhorčení poľnohospodári, že čo majú robiť. Malí, veľkí aj tí najväčší. Ľudia a firmy, ktoré dohromady zabezpečujú viac ako 90% našej poľnohospodárskej produkcie. Nikto nechápal dôvody. Aj preto sa takmer 700 predstaviteľov kľúčových poľnohospodárskych podnikov podpísalo pod výzvu, v ktorej vyjadrujú svoj nesúhlas,“ uviedol predseda SPPK Emil Macho.

Výzva politikom

Výzvu za slovenskú pôdu dnes (10. septembra 2020) odovzdalo Predstavenstvo SPPK spolu s poľnohospodármi a potravinármi z viacerých regiónov Slovenska predsedovi vlády SR Igorovi Matovičovi, ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Jánovi Mičovskému, predsedovi Národnej rady SR Borisovi Kollárovi, predsedovi Výboru NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie Jaroslavovi Karahutovi a ďalším 148 poslancom Národnej rady SR.

Predseda SPPK a členovia Predstavenstva SPPK odovzdali politikom podpísané výzvy a debničky s pozdravom od slovenských agropotravinarov

Podpísané hárky vážia spolu takmer 3,5 kg. Predstavujú významné poľnohospodárske podniky zo všetkých regiónov Slovenska, ktoré sa venujú presne tomu, čo si všetci želáme: pestujú zeleninu, ovocie, hrozno, chovajú hovädzí dobytok, dojnice, ovce, kozy či ošípané. Spolu zamestnávajú tisícky ľudí na vidieku, príkladne spolupracujú s obcami, zveľaďujú krajinu, životné prostredie, venujú sa aj nepoľnohospodárskym činnostiam.

Signatári výzvy upozorňujú politikov na to, že:

1. zásadne nesúhlasia so zmenou výšky nájomného za pozemky v priebehu hospodárskeho roka so spätnou účinnosťou k 1. januáru, ktorá nezodpovedá skutočnej trhovej hodnote nájmu v jednotlivých katastrálnych územiach Slovenska a ktorá je vynucovaná štátnym orgánom pod nátlakom ukončenia nájomných vzťahov,
2. zásadne nesúhlasia so súčasným inštitútom obvyklej výšky nájomného za pozemky, ktorý deformuje skutočnú výšku nájomného a zavádza nespravodlivosť v podmienkach prenájmu v mnohých častiach Slovenska,
3. vyzývajú na spustenie verejnej odbornej diskusie o nájme poľnohospodárskych pozemkov a jeho trhovej hodnote s cieľom nastoliť spravodlivejšie podmienky.

SPPK nie je proti zmenám, ktorých cieľom má byť stanovenie spravodlivejších podmienok nájmu poľnohospodárskej pôdy a výšky nájomného za jej užívanie. Súčasnú zmenu nájomného za pozemky na základe každoročne zverejňovanej obvyklej výšky, ktorú požaduje fond, však označujú za nekonceptnú a nespravodlivú.

Zvláštny postup ministra

„O nekonceptnom postupe fondu nás navyše utvrdzuje aj list ministra Jána Mičovského, ktorý adresoval SPPK. V ňom spochybňuje obvyklú výšku nájomného a priznáva, že spôsob výpočtu treba

v budúcnosti zmeniť. Je preto pre nás nepochopiteľné, prečo minister zo svojej pozície voči konaniu fondu dodnes nezasiahol a jeho rozhodnutie akceptuje,” zdôraznil pred novinármi predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora upozornila na neštandardné konanie Slovenského pozemkového fondu aj Protimonopolný úrad SR. Podala podnet, v ktorom upozorňuje na podozrenie zo zneužitia dominantného postavenia Slovenského pozemkového fondu na trhu.

Okrem Výzvy aj Pozdrav od slovenských poľnohospodárov a potravinárov

Politici okrem podpísanej Výzvy za slovenskú pôdu dostali od poľnohospodárov a potravinárov aj špeciálny pozdrav – debničky so slovenskou pôdou a slovenskými potravinami. Symbolicky tak politikom pripomenuli, že práve vďaka slovenskej pôde a 100%-mu nasadeniu výrobcov potravín máme naďalej aj v covidových časoch čo jesť. Korektne nastavené pravidlá určovania nájmu za jej užívanie sú jedným z predpokladov stabilného podnikateľského prostredia pre domáci agropotravinársky sektor.

„Pokiaľ nám neférovým spôsobom počas roka, spätne a ešte aj pod hrozbou nemení štát pravidlá, vieme sa zodpovedne sústrediť na výrobu potravín a zvyšovanie toľko hľadanej potravinovej sebestačnosti,“ upozorňujú signatári výzvy.

Nespokojných pribúda

Dnešné odovzdávanie Výzvy za slovenskú pôdu nie je jediným upozornením na riešenie či skôr neriešenie úpadku slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva. Zeleninári, ovocinári

a vinohradníci sa už v predchádzajúcich dňoch vyjadrili, že pokiaľ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR nezačne systémovo pracovať na opatreniach práve pre špeciálnu rastlinnú výrobu, viacerí pestovatelia reálne zvažujú skončiť s pestovaním paradajok, papriky, zemiakov či hrozna. Chceme klčovať vzácne vinohrady s historickou tradíciou? Chceme mať na stoloch viac zahraničných zelených paradajok umelej chute? Chceme, aby nám vzduch špinilo viac kamiónov so zahraničným tovarom než je už aj tých 800 kamiónov denne, ktoré k nám vozia za hranicami vyrobené potraviny?

Pozrite si aj krátky videozostrih z dnešného odovzdávania výzvy